

recenas», c. 1309 (BABL III, 472). Però sovint porta com a complement el nom de la pena o càstig (per a l'ús en Bernat Metge i els seus iguals, veg. les notes de Fabra, en la *Gram.* de 1912, i en la *Sintaxi* d'A. Par): «si alcun volrà venir contre aquesta regla de nostra Religió ni o volrà assayar per foyl ardimet, conegua si *encorregut* la endignació de Déu totpoderós», doc. del S. XIII (calcant segurament la sintaxi d'un model llatí *cognoscat se incursum indignationem* ---), Miret i S. (*TemplH*, p. 545); «no sia algu qui contra la present ordinació --- venir gòs; sabent de ferm que aquell qui contrafarà --- pena de perdre lo puny *encorrerà*», a. 1354 (BABL V, 289); «lurs hereus *encorren* desastres e perden ço que han», Eiximenis (*Doctr.Comp.*, Bof., 317.14). És interessant la forma *encós* (< INCURSUS) del participi d'aquest verb, que junt amb altres passatges de 'perdre (com a càstig)' (cit. ací s. v. BARE), algun d'ells en la forma *encorregut*, apareix en el *Privilegis de la Vall d'Aneu*, de 1408 (RFE IV, 46, 1º 19).

Hi ha en català antic algun cas d'altres accs., com la de 'perseguir' o 'acusar' amb acusatiu de la persona víctima: «l'Abadessa --- si-s tarda / dar-los licències / de fer absències / del dormidor, / ab gran furor / en-rabiades, / agabellades, / fort la *encorren*, / totes la corren, / ferm acanyicen: / axí la ficen / com bou en plaça», JRoig (*Spill*, 5525; en el v. 12803 no queda clar si és això mateix o l'acc. 'deixar perdre'). El mot apareix en la mateixa forma i essencialment en el mateix sentit fonamental, en aragonès antic (*encorrrer* tr. 'incórrer en', en els Furs aragonesos de c. 1350, veg. el gloss. de Tilander, RFE xxii, 128), i en llengua d'oc, 'confiscar' ja en *Flamenca*: «e s'Amors pert en mi sos fieus / l'anta er soa, e-l dans mieus, / car lo ficus es *encorregutz* / s'a tems non es le cens rendutz» (v. 5575); i d'ací gc. *encors* 'multa': «sien en tot *encorruetz* --- a Nòs Gaston, e lo dit *encors* sie dividit en --- lo dit senyor Rey e --- Gaston; et si la dite frau e deception, per la quouo lo *hencors* devé estar feyt ---» en doc. de 1279 del *Cartulari d'Ossau* (A 62.26, 29).

Avui el mot és mort pertot en català, salvant potser Mallorca, on, però, *encorregut* (-i) apareix amb sentits com 'avergonyit', 'cohibit' [1561; Torres, *Costa i Llobera*, 160; *incoregut*, BDLC VIII, 40]; *encorredor* [1390]; *encorrimet* 'perjudici', 'responsabilitat incorreguda': «lo senyor del sens no deu recusar de son emphyteota --- la paga dels sens --- car si --- aporta <la> paga e vol pagar --- nuyl perjudici ne nuyl *encorrimet* no és feyt al emphyteota que --- dega perdre la cosa que té a sens», *CostTort.* (Ol., p. 219); «açò li manava sots pena de la sua amor a perdre e *encorrimet* de la sua persona», *Filla de Costantí* (NCL. XLVIII, 86).

Escórrer [1166] en un doc. relatiu a Castellnou de Seana (Miret, *TemplH*, p. 103); del ll. EXCÖRRÈRE 'córreer a fora'; també 'eixugar o fer minvar un corrent o dipòsit d'aigua' [fi S. XIV, parlant del riu Eufrates, Eiximenis, *Dag.*], 'fer esquitllar o caure al llarg d'una cosa' [*Tirant*, cap. 64], d'on *escórrer-se* 'anar a la deriva, ser emportada (una embarcació) pel vent', di-

verses vegades en el *Dietari* de Jer. Pujades I, a. 1601-1605 (veg. context ací a XAPAR). «L'Etern, d'una ditada, borrà sa multitut, / y 'l tro de llurs batalles y 'l llamp de llur tempesta / passaren, com les aygües d'un riu *escorregut*», «y ragen fins a *escórrer's* les abocades urnes / en rieron aurifers de virginal rissor: / per ella 'l cel, al veure-s'hi rublert de fum i espurnes, / daria la dels astres que lluhen en son cor», *Atl.* (256, 64); «s'aventurà a pujar escaleta amunt, sentint pantejar a la perseguida, veient a cada revolt *escorre's* pel replà superior la faldilla de seda», NOLLER (*La Pap.*, 212).

Escorreguda [document rossellonès de 1360, *Inv-LC*, s. v. *córrer*]. +**Escorreo* (< -ITIONE), d'on *escurió* 'escorrim, escorredura de rec' (doc. de l'Alt Cardener, any 1057, Miret, *TemplH*, p. 32). +*Escorro* i generalment *escoros* b-emp. 'escorrim, aigües que s'apleguen després de regar': «El *Traient* és un rec d'*escorro*» (Fontanilles) o d'*escoros* (Pals): el que capta les aigües que ja han servit per regar el terme de Llevià o altres parts del de Pals (1958), «Les gòles és un fondal on hi ha *escoros* de l'Agulla», Montiró (id.); mentre que a l'Escala se sent *escorro* aplicat a l'escorrim de les aigües (de pluja, de mar) que ha penetrat a bord i que s'escola pels embons o embornals de la nau (1937). Per a les de reg, cap al Fluvià es diu *escorrenties*. Així ho sento per la banda de Torroella, i a Bellcaire deien que el *Cinyana* és «un rec d'*escorrentia* que es forma a la Jaça i desaigua al Rec del Molí» (1958).

Altrament *escorrentia* passa per ser només una paraula valenciana [1651, *DAG.*], que de fet és on més se sent, i sobretot entre Túria i Xúquer, però també a la Plana: «Quan les aigües del Millars foren portades en canal, convertint en hortes el nostre pla, cada fila o partida va obrir, en la part baixa de la Donació, una *escorrentia* anomenada *séquia mare*; aquest *escorrent* era perpendicular a la mar», JBPorcar (BSCC XIV, 86), i així ho sento a Almassora (1961); però més en la zona Mislata, Sollana i Polinyà de Xúquer (1962), i per damunt de tot en el vast terme de Sueca, on els exhaustius estudis de Fermí Cortés (anys 1950-62 i 1965), em proporcionen llarguíssimes llistes amb copioses dades antigues, que deixo per a la publicació d'ell (veg. ja BDLC XII, 1922, 301); en singular, figura com un terme subordinat a *séquia* («llista de séquies i *escorrenties*») i distingint d'aquella i d'*escorredor*, segons el grau d'importància i permanència, per més que no deixa de donar-se el cas, com en *La Séquia Nova*, que aquesta tingui categoria de mera *escorrentia*; més prop de muntanya, a Mislata diuen que *El Regatxo* «és una *escorrentia* que ve de les Figueres a Quart» i que el Barranc Tal és «un barranquet d'*escorrenties*»; de tota manera l'àrea del mot no cessa al Sud de la Ribera, com sigui que encara a la Nucia em deien d'un rec que «és d'*escorrenties* dels barrancs» (1963).

Escorrec substantivat és cosa semblant (vegeu cita de Porcar supra), i propi de la Plana de Castelló, on a Almassora me'l definien «eixida de sobres d'una